

Εξωτερική και ευρωπαϊκή πολιτική και πολιτική άμυνας

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη προέταξε το δόγμα του «πιστού και δεδομένου σύμμαχου», που συνεισφέρει με κάθε δυνατό τρόπο στους αμερικανικούς/νατοϊκούς σχεδιασμούς, εκθέτοντας την Ελλάδα –εν μέσω ενός, νέου τύπου, ψυχρού πολέμου– σε όλο και μεγαλύτερους κινδύνους, χωρίς, μάλιστα, να διεκδικεί αλλαγή στην πολιτική ίσων αποστάσεων των ΗΠΑ και του NATO στα ελληνοτουρκικά. Την περίοδο 2019-2020, η πιο επιθετική Τουρκία από την εποχή των Ιμίων, όσο και η δυτική ανοχή σε αυτήν, αντιμετωπίστηκαν με επικοινωνιακά τεχνάσματα στο εσωτερικό, ενώ η κυβέρνηση της Ν.Δ. απέτυχε να εξασφαλίσει ευρωπαϊκές κυρώσεις. Η αποκλιμάκωση το 2021, λόγω της εκλογής Biden, αντί να αξιοποιηθεί για την επανέναρξη του διαλόγου με σαφείς κόκκινες γραμμές, σπαταλήθηκε με την προβολή του αδιέξοδου αφηγήματος περί «απομονωμένης Τουρκίας», με την κυβέρνηση να παραμένει δέσμια της εθνικιστικής της πτέρυγας και να επιδιώκει πολιτικά οφέλη από την αγορά εξοπλισμών. Η αργοπορημένη προσπάθεια για έναρξη διαλόγου, τον Μάρτιο 2022, απέτυχε τόσο λόγω της επιθετικότητας μιας εκ νέου ενισχυμένης –μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία– Τουρκίας, όσο και λόγω της έλλειψης μιας συγκροτημένης ελληνικής στρατηγικής. Παράλληλα, η κυβέρνηση απέτυχε να αποκτήσει ρόλο στη Λιβύη, δεν σημείωσε απτή πρόοδο σε κρίσιμα θέματα ελληνικού ενδιαφέροντος στις ελληνοαλβανικές σχέσεις, ενώ, δέσμια της στάσης της κατά της Συμφωνίας των Πρεσπών, σπατάλησε τη δυναμική για ανάπτυξη στρατηγικών σχέσεων με τη Βόρεια Μακεδονία. Στο προσφυγικό, κατέστησε τη χώρα δεσμοφύλακα, που αναλαμβάνει όλες τις ευθύνες μιας Ευρώπης-φρούριο, κατηγορούμενη για παραβιάσεις διεθνούς δικαίου, απέναντι σε μια Τουρκία που δεν διστάζει να εργαλειοποιεί πρόσφυγες και μετανάστες.

Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, ως δύναμη πατριωτισμού και διεθνισμού, θα επαναφέρει μια ενεργητική και πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική, με σκοπό η Ελλάδα να καταστεί ο κύριος ευρωπαϊκός πυλώνας ειρήνης και σταθερότητας και αναπτυξιακός/ενεργειακός κόμβος στην περιοχή. Η Ελλάδα πρέπει να προτεραιοποιεί την προάσπιση του διεθνούς δικαίου και της πολυμερούς διπλωματίας και να αποτελεί χώρα ήπιας ισχύος και γέφυρα στην ευρύτερη περιοχή της, και πέρα από αυτήν.

8.1 Εξωτερική πολιτική

Στην εξωτερική πολιτική προτεραιότητες για το ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ είναι:

1. Η προάσπιση της κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας και η ειρηνική επίλυση διαφορών με τους γείτονές της, στη βάση του διεθνούς δικαίου
2. Ως προς τα ελληνοτουρκικά, η πρωτοφανής ανθρωπιστική κρίση που αντιμετωπίζει η

Τουρκία, ως συνέπεια και των πολύνεκρων σεισμών, και η αλληλεγγύη που επέδειξε η Ελλάδα, δημιουργούν μια νέα δυναμική που πρέπει να αξιοποιηθεί. Στο πλαίσιο αυτό θα επιδιώξουμε:

- [α] Σε διμερές επίπεδο: Επανεκκίνηση των συνομιλιών για στρατιωτικά Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης και των διερευνητικών συνομιλιών με απώτερο στόχο την οριοθέτηση της μεταξύ μας υφαλοκρηπίδας/ΑΟΖ στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης (ΔΔΧ). Ο διάλογος θα βασίζεται σε σαφείς κόκκινες γραμμές: την εδαφική ακεραιότητα της Ελλάδας και το αναφαίρετο δικαίωμα αμυντικής προάσπισής της και ιδίως των ελληνικών νησιών
- [β] Σε περιφερειακό επίπεδο: Σταδιακή επέκταση σε κάθε τμήμα της Ανατολικής Μεσογείου των χωρικών υδάτων της Ελλάδας σε 12 ν.μ. και οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας/ΑΟΖ με όλες τις γειτονικές της χώρες στην εν λόγω περιοχή
- [γ] Σε ευρωτουρκικό επίπεδο: Άμεση διασύνδεση της αναθεώρησης της Τελωνειακής Ένωσης ΕΕ-Τουρκίας, με την κατάθεση συνυποσχετικού Ελλάδας-Τουρκίας στο ΔΔΧ για την οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας/ΑΟΖ. Με επιβολή ευρωπαϊκών κυρώσεων στην Τουρκία, εάν επιλέξει τον δρόμο των προκλήσεων
- [δ] Σε επίπεδο κοινωνίας των πολιτών: Υποστήριξη πρωτοβουλιών διαλόγου και συνεργασίας σε επίπεδο κοινωνίας πολιτών, με έμφαση στη «διπλωματία των πόλεων»

3. Η επανεκκίνηση των συνομιλιών για δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, στη βάση των Αποφάσεων του ΟΗΕ, προς όφελος του συνόλου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Λύση διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας, με πολιτική ισότητα, με μία ιθαγένεια, μία κυριαρχία και μία διεθνή προσωπικότητα, χωρίς εγγυήσεις και κατοχικά στρατεύματα
4. Η περαιτέρω ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας Ελλάδας-Κυπριακής Δημοκρατίας, στο πλαίσιο μιας νέας ρεαλιστικής και οραματικής στρατηγικής για την Ανατολική Μεσόγειο και τις ευρωτουρκικές σχέσεις
5. Η προώθηση των στρατηγικών σχέσεων με ΗΠΑ, Γαλλία, Γερμανία και Ιταλία, σε αμοιβαία επωφελές πλαίσιο, με διεκδίκηση απτής στήριξης στην κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας και πίεσής τους στην Τουρκία για διάλογο στη βάση του διεθνούς δικαίου
6. Η προώθηση των σχέσεων της Ελλάδας με τις χώρες των Βαλκανίων, της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής, με ιδιαίτερη έμφαση σε διαβαλκανικές πρωτοβουλίες και στη δημιουργία δομών περιφερειακής ασφάλειας στην Ανατολική Μεσόγειο. Πιο συγκεκριμένα:
 - [α] Αναβάθμιση των στρατηγικών σχέσεων με τη Βόρεια Μακεδονία, με άξονα την εφαρμογή της Συμφωνίας των Πρεσπών
 - [β] Ενίσχυση των σχέσεων με την Αλβανία, με σημείο αναφοράς την προσφυγή στο ΔΔΧ για υφαλοκρηπίδα/ΑΟΖ και κατοχύρωση των περιουσιακών δικαιωμάτων και δικαιωμάτων αυτοπροσδιορισμού της Ελληνικής Εθνικής Μειονότητας, προκειμένου να προωθηθεί η ενταξιακή της διαδικασία
 - [γ] Στήριξη των συνομιλιών Βελιγραδίου-Πρίστινας, με σεβασμό στο διεθνές δίκαιο και στόχο την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής λύσης
 - [δ] Ισχυρή διπλωματική παρουσία της Ελλάδας στη Λιβύη, ενεργή συμμετοχή της σε σχετικές ειρηνευτικές πρωτοβουλίες και ακύρωση του παράνομου

τουρκολιβυκού συμφώνου, καθώς και ανθρωπιστική στήριξη της Συρίας
[ε] Στήριξη άμεσης επανεκκίνησης αξιόπιστων συνομιλιών στο Παλαιστινιακό, στη βάση των συνόρων του 1967, για λύση δύο κρατών που συμβιώνουν ειρηνικά, με την Ανατολική Ιερουσαλήμ πρωτεύουσα της Παλαιστίνης

7. Προώθηση οικονομικών και πολιτιστικών σχέσεων με την Κίνα, την Ινδία, τις υπόλοιπες χώρες τις Ασίας, τις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής
8. Συγκρότηση ενός ισχυρού πυλώνα πολιτιστικής διπλωματίας, με την αξιοποίηση του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού, καθώς και ανασυγκρότηση του πυλώνα ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής διπλωματίας
9. Στήριξη του ελληνισμού της Διασποράς με υποστήριξη της ουσιαστικής διδασκαλίας ελληνικής γλώσσας σε σχολεία εξωτερικού και προώθηση του δίγλωσσου ψηφιακού ελληνικού σχολείου. Θεσμοθέτηση ενός νέου πλαισίου κινήτρων επαναπατριsmού ανθρώπινου δυναμικού, αναβάθμιση και περαιτέρω ψηφιοποίηση των προξενικών υπηρεσιών και ανάπτυξη δικτύων πολιτιστικής και επιστημονικής συνεργασίας
10. Στήριξη του Οικουμενικού Πατριαρχείου και των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων και υποστήριξη του θρησκευτικού πλουραλισμού και της ανεκτικότητας στην ευρύτερη περιοχή.
11. Εκπόνηση και υλοποίηση σχεδίου εθνικής στρατηγικής για τη διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών, στη βάση της Έκθεσης-Πόρισμα της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής (17/4/2019)

8.2 Ευρωπαϊκή πολιτική

Στην ευρωπαϊκή πολιτική, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αξιοποιώντας τη Σύνοδο Ευρωπαϊκών χωρών του Νότου, ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ θα διεκδικήσει ενεργά:

1. Την καθιέρωση στρατηγικά αυτόνομου ρόλου της ΕΕ, σε σχέση με το ΝΑΤΟ και ειδικά τις ΗΠΑ, και συμπόρευσης εκεί όπου συγκλίνουν οι αξίες και τα συμφέροντά μας
2. Την προώθηση από την ΕΕ, σε συνεργασία με άλλες δυνάμεις, σχεδίου ειρήνης και τερματισμού της παράνομης και αιματηρής ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, που θα βασίζεται στο σεβασμό της εδαφικής ακεραιότητας και κυριαρχίας της χώρας και τη μη συμμετοχή της στο ΝΑΤΟ. Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ υποστηρίζει ότι κάθε χώρα της ΕΕ και του ΝΑΤΟ έχει δικαίωμα να επιλέξει τον τρόπο που θα επιδείξει αλληλεγγύη στον ουκρανικό λαό. Στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα θα επικεντρωθεί στην αποστολή μη θανατηφόρου υλικού και ανθρωπιστικής βοήθειας και δεν θα αποστείλει επιπλέον όπλα στην Ουκρανία
3. Την προώθηση της ενταξιακής διαδικασίας των Δυτικών Βαλκανίων ως άμεση προτεραιότητα και τη στήριξη της ενταξιακής διαδικασίας Ουκρανίας, Γεωργίας και Μολδαβίας, καθώς και τη διατήρηση της ευρωπαϊκής προοπτικής της Τουρκίας στη βάση των κριτηρίων της Κοπεγχάγης.
4. Την αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας, ώστε να μετεξελιχθεί σε Σύμφωνο Βιώσιμης Ανάπτυξης και Σύγκλισης, με κοινωνικά και όχι μόνο δημοσιονομικά κριτήρια, στο πλαίσιο προτάσεων που έχει καταθέσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και τη μονιμοποίηση και επέκταση του Ταμείου Ανάκαμψης

5. Την προώθηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας για την επίτευξη των κλιματικών στόχων, με όρους κοινωνικά δίκαιης ενεργειακής μετάβασης
6. Την προώθηση της ευρωπαϊκής ψηφιακής μετάβασης, με την παράλληλη εξασφάλιση ισχυρού εθνικού ρυθμιστικού πλαισίου
7. Την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και την ενσωμάτωσή του στις Συνθήκες, ώστε να αποκτήσει νομικά δεσμευτική ισχύ
8. Την προώθηση της φορολογικής δικαιοσύνης, την καταπολέμηση αθέμιτων φορολογικών πρακτικών και τη φορολόγηση υπερκερδών, ιδίως εταιρειών ενέργειας

Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ θεωρεί ότι το προσφυγικό/ μεταναστευτικό αποτελεί διεθνή, ευρωπαϊκή και ευρωτουρκική πρόκληση. Στο πλαίσιο αυτό, θα διεκδικήσει ενεργά:

1. Την υπογραφή ενός Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Μετανάστευση, την Υποδοχή και το Άσυλο, με θέσπιση μηχανισμού υποχρεωτικής και δίκαιης κατανομής και μετεγκατάστασης των εισερχομένων αιτούντων, καθώς και με την ενίσχυση του ευρωπαϊκού μηχανισμού επιστροφών όσων δεν δικαιούνται άσυλο
2. Την ουσιαστική αύξηση των νόμιμων οδών μετανάστευσης και επανεγκατάστασης προσφύγων και μεταναστών από τρίτες χώρες κατευθείαν προς τις χώρες ΕΕ, ειδικότερα δε από την Τουρκία, με θέσπιση μηχανισμού δίκαιης κατανομής ανά χώρα και ποσόστωση υποδοχής ανά έτος
3. Στη βάση των ανωτέρω: μια νέα δίκαιη και αποτελεσματική συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας, για τη διαχείριση των προσφυγικών/ μεταναστευτικών ροών, που θα βασίζεται στο σεβασμό του διεθνούς δικαίου
4. Την εκπόνηση νέων στοχευμένων διεθνών πολιτικών, που θα αντιμετωπίζουν τα αίτια της μετανάστευσης στον τόπο προέλευσης, στο πλαίσιο και του Παγκόσμιου Συμφώνου του ΟΗΕ για τη Μετανάστευση

8.3 Αμυντική Πολιτική

Η κυβέρνηση της Ν.Δ. έχει προχωρήσει σε ένα εξοπλιστικό πρόγραμμα ύψους σχεδόν 15 δις ευρώ, χωρίς επιτελικό σχεδιασμό, με αδιαφάνεια, χωρίς τήρηση των θεσμοθετημένων διαδικασιών και χωρίς καμία εγγύηση συμμετοχής της εγχώριας αμυντικής βιομηχανίας, που θα συνέβαλλε στην ασφάλεια εφοδιασμού και στην ενίσχυση της επιχειρησιακής αυτονομίας των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ). Παράλληλα, για 4 χρόνια δεν προχώρησε σε κανένα ουσιαστικό μέτρο στήριξης των στελεχών των ΕΔ. Την ίδια στιγμή η (υπαγόμενη στον πρωθυπουργό) ΕΥΠ παρακολουθούσε τη στρατιωτική ηγεσία, καθώς και τα στελέχη που είχαν την ευθύνη των εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Για τον ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ η προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας και της εθνικής ανεξαρτησίας της Ελλάδας είναι ο θεμέλιος λίθος της υπόστασης της χώρας, που συνδέεται άρρηκτα με την ειρήνη, την πρόοδο, την αξιοπρέπεια του λαού μας και την ασφάλεια των επόμενων γενεών. Στο πλαίσιο αυτό, στηρίζει την ενίσχυση της αποτρεπτικής/ αμυντικής ικανότητας των ΕΔ και, με υψηλό αίσθημα ευθύνης απέναντι στο ήθος, την προσφορά και τις επιχειρησιακές ικανότητές τους, θέτει τους εξής στόχους:

1. Συγκρότηση Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας και κατοχύρωση του συμβουλευτικού του

- ρόλου προς το ΚΥΣΕΑ και τον Πρωθυπουργό, για θέματα μεσο-μακροπρόθεσμης στρατηγικής εθνικής ασφαλείας
2. Αναβάθμιση του ελεγκτικού ρόλου του Κοινοβουλίου, σε σχέση με τις προμήθειες για την Άμυνα
 3. Μείωση της διασποράς του προσωπικού και ανάπτυξη των δυνάμεων με γνώμονα τις επιχειρησιακές ανάγκες, τη μείωση του λειτουργικού κόστους και τη βέλτιστη διαχείριση προσωπικού. Συμμετοχή των ΕΔ στο εξωτερικό, μόνο σε επιχειρήσεις διεθνών οργανισμών στους οποίους είναι μέλος η Ελλάδα
 4. Παραγωγική ανασυγκρότηση της αμυντικής βιομηχανίας, με όραμα και ενίσχυση της Έρευνας/ Καινοτομίας, με στόχο να αποτελέσει πυλώνα της εθνικής οικονομίας. Διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα των Ελληνικών Αμυντικών Συστημάτων (ΕΑΣ) και της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (ΕΑΒ). Αναβάθμιση του ρόλου της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας, στο πλαίσιο διεθνών αμυντικών και εξοπλιστικών συμφωνιών, καθώς και της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας
 5. Συμπλήρωση και αναπλήρωση ελλειπόντων φόρτων (πυρομαχικών/όπλων) και επιχειρησιακού εξοπλισμού ατομικής προστασίας. Ενεργοποίηση της εν συνεχεία υποστήριξης (FOS) για όλα τα οπλικά συστήματα και μέσα. Αναβάθμιση υφισταμένων οπλικών συστημάτων και προμήθεια νέων οπλικών συστημάτων, με κριτήριο τις εισηγήσεις των επιτελείων και την αναβάθμιση των τεχνολογικών δυνατοτήτων. Ενίσχυση και αξιοποίηση των στρατιωτικών εργοστασίων
 6. Κατάρτιση νέου νόμου περί αμυντικών προμηθειών, σε ενιαίο νομικό πλαίσιο, με πρόβλεψη επείγουσας διαδικασίας (fast-track) και ειδικής ρήτρας για την κατά προτεραιότητα παροχή τεχνικής/ εφοδιαστικής υποστήριξης σε περιόδους έντασης και κρίσης, καθώς και διαδικασίας προμηθειών στο πλαίσιο του άρθρου 346 της Συνθήκης Λειτουργίας της ΕΕ
 7. Αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού των ΕΔ, με ενίσχυση των υπηρεσιών επιμόρφωσης και εκπαίδευσης και καθιέρωση αξιοκρατικού, διαφανούς και αδιάβλητου πλαισίου για τις προαγωγές, τις μεταθέσεις και τις τοποθετήσεις προσωπικού
 8. Θέσπιση νέου μισθολογίου/βαθμολογίου, επίλυση μισθολογικών ανισοτήτων και διαμόρφωση του προϋπολογισμού, έτσι ώστε κλιμακωτά οι ΕΔ να αποκαταστήσουν τις οικονομικές βλάβες που υπέστησαν τα χρόνια της ύφεσης. Αύξηση 10% των μισθών και αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Απόδοση των δεδουλευμένων νυχτερινής αποζημίωσης και προσαύξησης στο επίδομα ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας, δίχως περικοπές ωρών. Τροποποίηση της ΚΥΑ για τη νυχτερινή αποζημίωση και καταβολή της και στους ΟΒΑ. Αποκατάσταση της αδικίας με την ΚΥΑ για το επίδομα στόλου. Απόδοση του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζομένους των ΕΑΣ
 9. Ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας, ώστε να μην υπολείπονται των υπηρεσιών που απολαμβάνουν οι δημόσιοι υπάλληλοι και ενίσχυση της λειτουργίας των στρατιωτικών νοσοκομείων με στοχευμένες προσλήψεις. Επίλυση ζητημάτων συμβάσεων ΥΠΕΘΑ με φαρμακεία, για απρόσκοπτη παροχή φαρμάκων σε στρατιωτικούς
 10. Θέσπιση νέου νόμου για τη μέριμνα προσωπικού, με τον οποίο θα:

- Επιλύονται χρονίζοντα προβλήματα στελεχών και πολιτικού προσωπικού
 - Αξιοποιούνται εγκαταστάσεις που θα αποδεσμευτούν για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων στέγασης
 - Θεσπίζονται κίνητρα για τα στελέχη που υπηρετούν σε προωθημένες επιχειρησιακές θέσεις
 - Λαμβάνονται μέτρα στήριξης οικογενειών που διαβιούν κάτω από ειδικές συνθήκες (μονογονεϊκές, πολύτεκνες, ανίατες ασθένειες, ανάπηροι)
 - Κατοχυρώνονται εργασιακά δικαιώματα προσωπικού που νόσησε/νοσεί κατά τη διάρκεια υπηρεσίας
11. Επίλυση του προβλήματος της πρόωρης αποστρατείας των Επαγγελματιών Οπλιτών (ΕΠΟΠ), ενίσχυση του θεσμού των Οπλιτών Βραχείας Ανακατάταξης (ΟΒΑ) και επέκταση των συμβάσεών τους
 12. Αναβάθμιση του θεσμού της στρατιωτικής θητείας, με σεβασμό στις ανάγκες των νέων στρατεύσιμων, λαμβάνοντας υπόψη τις υποδείξεις του Συνηγόρου του Πολίτη και διεθνών οργανισμών. Αύξηση της αποζημίωσης των στρατευσίμων
 13. Επαναφορά των γραφείων νομικής προστασίας στελεχών